

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟ !..

‘Η συννομίαις κατά του Ναπολέοντος. Ένα τεληρό πραξικόπημα. ‘Η άπαγωγή του δευκός ντ’ Ενγκιέν. Μιά σκηθετημένη δίκη. ‘Η καταδίκη του πριγκίπης και η εκτέλεσίς του. ‘Η επάνοδος του Ναπολέοντος από την ‘Ελλά και ο στρατάρχης Νεϋ. ‘Ο μνηστιαίς των γενναίων καταδικάζεται εις θάνατον. Τό μεγαλείο των τελευταίων στιγμών της ζωής του. Πώς ο στρατάρχης Μπαζιάν παρέδωσε 170.000 Γάλλους στούς Γερμανούς. ‘Η καταδίκη του και η φυγή του άπ’ τη φυλακή.

Α Στρατοδικία βρίσκοντα στην ημεροσία διάταξι αυτής τις ημέρες στην ‘Ελλάδα. Θά ήταν λοιπόν έδικαιο να ιδούμε ποιές ήταν η σπουδαιότερες βελούθειαι, που εξεδικάσθησαν κατά τους τελευταίους αιώνες από τα Στρατοδικεία.

‘Η πρώτη μεγάλη στρατιωτική δίκη ήταν του δευκός ντ’ Ενγκιέν, τού τελευταίου γόνου του βασιλικού οίκου της Γαλλίας Κοντέ. Στις αρχές τού 1804, ο Ναπολιών Βοναπάρτης, που ήταν άκόρη τού Πρώτου ‘Υπατος, γλύτωσε ός εκ θάνατου από μία δολοφονική άποπειρα, που οργάνωσε έναντιον τού ά συνουσίως Ζοζέφ Καυτοντάι. Μά αυτή η συννομία δέν ήταν μοναδική. Στι δίκη τη Γαλλία, και από πάντων στό β-ζωτεροκό, ά προγεγραμμένα βασιλόφρονες συννομοίους έναντιον τού

Πρώτου ‘Υπατου. Τότε ο Ναπολιών αποφάσισε να τους χριστήση καγά καλά, να σκορπίση τόν τρόπο πέρα άπ’ τά σύνορα της Γαλλίας και να δώση στούς συννομοίους ένα τόσο τρομερό μώθημα, ώστε να κάνουν και τούς πό γενναίους άπ’ αυτούς να χωρισθ τού ήθους τους και να έπιλάσουν.

‘Αποφάσισε δηλαδή να συλλάβη τόν δούκα ντ’ Ενγκιέν και να τόν θανατώση. ‘Ο Ένγκιέν έμεινε τότε στον πύργο τού Έπιτενζάιμ, στό ά νεώτερο κρότος της Βάβης, τό όποιο συνόρευε με τη Γαλλία. Έκεί περνάσε ευχάριστα τις ημέρες του, κινηγόντας στό Μέλανα Δρυμό, έρωτοτροπώνοντας με την ποιητήσισσα Σαρλόττα ντε Ρουάν και περιμένοντας τη στιγμή που θά εισέβαλε στην πατρίδα του, έπί κεφαλής μιας στρατιάς βασιλοφρόνων Γάλλων, οι όποιοι είχαν συγκεντρωθή γύρω του.

Πώς έμωο θά τον συνλάμβανε ο Βοναπάρτης, τη στιγμή που βρισκόταν σε έξο έδαφος; ‘Απολόσιτα, θά τόν άπήγαγε με τούς άνθρώπους του. Τό πραξικόπημα αυτό μπορούσε να έχη τρωστιας πολιτικές συνέπειες. Μά ο Βοναπάρτης ήταν από τούς ανθρώπους που δέν διατάζουν μπρός σε τίποτε. ‘Η άπόφασίς του ήταν άνεκλήθη. ‘Η θανάτωσις τού δουκός ντ’ Ενγκιέν θά εξασφάλιζε τη δική του ζωή.

Και πράγματι, στις 23 Μαρτίου, 300 Γάλλοι άρμαγοί εισέβαλαν στη Βάδη, κατέλαβαν τόν πύργο τού δουκός, τόν αλχημιστήσαν κι’ άμέσως τόν πήραν μαζί τους στη Γαλλία.

‘Από την προηγούμενη κώλας ημέρα, τό Στρατοδικείο είχε συσταθή, για να τόν δικάση.

Κατά τις έννιάμισι τού βράδυ, οι άρμαγοί με τόν Ένγκιέν έφτασαν στό Παρίσι και τόν φυλάκισαν στον πύργο τού Βενάν.

‘Ο δούξ, άπό έρωτα, πλάγιασε κι’ άποκομήθηκε βαθειά. Μά έπειτα από πέντε λεπτά, τόν ξύπνησαν για να τόν άνακρίων.

Και άρχισι τότε μία από τις μεγαλύτερες δικαστικές παροιδίες της ιστορίας. ‘Ο δούξ, στις έρωτησεις αυτών που τόν άνακρίων, άπαντούσε με γαλήνη κι’ ειλκρινεία. ‘Όταν δέ τού παρουσίασαν την κατάδίκη του, για να τήν ύπογράψι, έγραψε σ’ αυτή :

‘Επίν ύπογράψω την παροδ-σαν κατάδίκη, ζητώ έπιμώνας μίαν βιαιότεραν άκρόσιν παρά τή Πρώτη ‘Υπατη. Τό δνομά

μου, ή καταγωγή μου, ό τρόπος με τόν όποιον σκέπτομαι και ή φρίκη της υσεως μου, μου δίδουν τό δικαίωμα να έλιπίξω ότι ο Πρώτος ‘Υπατος θά δεχθή αυτήν την αίτησιν.

‘Αν ή αίτησις αυτή άνακρινόταν έγκαιρος στον Βοναπάρτη, ίσως ο Ένγκιέν να γλύτωνε από τό θάνατο. Μά ο πρόεδρος τού Στρατοδικείου Σαβαρ άρνήθηκε να τήν υποβάλη στον Πρώτο ‘Υπατο. Τού έψχαν αναθέσει να δικάση τόν δούκα και τού έψχαν δώσει να καταλάβη ότι έψχεσε να τόν έπιστρατήγη τό ταχτερο. Θά έκανε λοιπόν ό,τι τού έπιτόσαν.

Κι’ έτσι ή άνάκρισις τελείωσε μέσα σε λίγες στιγμές. ‘Επρόκειτο τώρα να γίνη ή δίκη. Κατάλληλο μέρος δέν ύπήρχε... Μά τι σημασία έψχε αυτό; Τό σάβαν τού δικαστή τού πύργου Βενάν θά χρησίμευε γά δικαστήριον. Μάρτυρες, εισήγησι, συνήγοροι, δέν ύπήρχαν. Μά ούτε αυτά χρειαζόντουσαν. Μερικοί στρατιώτες της φρουράς θ’ άποτελούσαν τό άκροατήριον.

Την ίδια λοιπον νύχτα, ο δούξ άδηγήθηκε χωρίς δεσμά μπροστά στούς άξιωματικούς δικαστές του, οι όποιοι τόν κατηγορούσαν ότι συννομοίους έναντιον τού Πρώτου ‘Υπατου και της άσφαλείας τού κράτους.

—Άκουσθη μία τέτοια ύποψία !.. φώναξε τότε έντονα ο κατηγορούμενος. Είμαι έτοιμος να πώ μίσην με τά δικά στα χέρια, να ύπονοήσώ τό δικαίωμα τού βασιλικού μου οίκου. Μά περιφρονώ τις συννομίαις και άποκρονού κάθε ιδέα φόνου, σαν μία προσβολή έναντιον μου !..

Στις δύο τού πρωί, ή έξέτασις τού κατηγορουμένου τελείωσε και ο δούξ άποσύρθηκε.

Τό δικαστήριον έξακολούθησε τη συνεδρία του. ‘Επειτα από ένα τέτατο, τόν καταδίκασε άμοφόνως εις θάνατον και διάταξε να εκτελεσθή άμέσως ή άπόφασις.

‘Ο δούξ, άρνούοντας την κατάδίκη του, ρώτησε άν μπορούσε να πάη ν’ άνασταθή. Οι φρονοί του βίωσαν τόν παρακάλεισαν να περιμένη. Έντομηταξύ ένας κληρικός έσκαβε τόν τάφο του. Έξω στον κηπο τού πύργου. ‘Όταν όλα έτοιμάστηκαν, διάλεξαν τούς άνδρας που θ’ άποτελούσαν τό εκτελεστικό απόσπασμα και τούς μοίρασαν φυσιγία. Τότε ο λοχαγός ‘Αρτέλ πλησίασε τόν κατάδικο και τού έλεγε, με κίτρινα σμυκιά :

—Ευχαριστήθη να με άκολουθήσετε !..

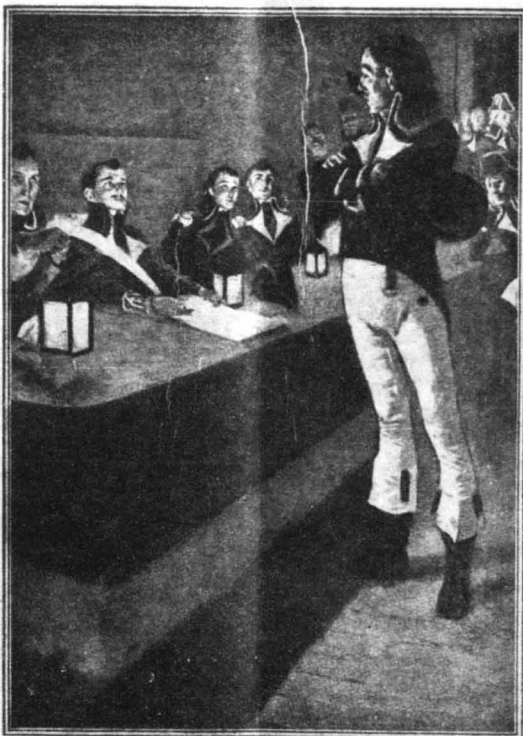
‘Ο δούξ, βλέποντας ότι τόν κατέβαζαν κάτω από τό έδαφος, από μία στραφή σκέλα τού πύργου, ρώτησε :

—Πού με πηγαίνετε; Προσιώ με πεινάω, παρά ά ενταριασθώ ζωντανός σε μία φηλακή ύψη και σκοτεινή.

—Ακούσθησθε με, κύριε, τού επανέλαβε ο ‘Αρτέλ, και συγκεντρώσε όλο τό θάρρος σας !..

‘Ο δούξ ύποκλήθηκε, χωρίς να τή λέξι. Σε λίγο βρισκόταν σ’ ένα ύπόγειο, όπου άντικεινος μπροστά του τούς στρατιώτες τού άποσπάσματος. Τότε ο έπί κεφαλής τού διάβασε την κατάδίκη του.

‘Ο δούξ άκουσε με γαλήνη ότι είχε καταδικασθή εις θάνατον και ότι έπρόκειτο να εκτελεσθή άμέσως. Ζήτησε έναν ιερέα, για να εξομολογηθή. Μά τού άπάντησαν ότι ιερέας δέν ύπήρχε ούτε στο φρονό, ούτε στο γειτονικό χωριό. Ζήτησε τότε έναν άξιωματικό, για να τού αναθέσει κάποια παραγγελία. ‘Ο ύπολοχαγός Νοβαρό παρουσιάστηκε. ‘Ο δούξ τού ψηθύισε μερικά λόγια σ’ αυτό, έπειτα έξωσε μία μπούλα από τά μαλλιά του, έβγαλε τό χωριστό δαχτυλίδι που είχε στο μικρό δάχτυλο τού άριστερου τού χερσού και τά έδωσε έξα στον άξιωματικό,

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΔΟΥΚΟΣ ΝΤ’ ΕΝΓΚΙΕΝ

‘Ο νεώρος γόνος τού βασιλικού οίκου τών Κοντέ, μπροστά στούς δικαστές του, στον πύργο τού Στρατοδικείου, και οι στρατιώται της φρουράς, που φαίνονται στο βάθος, τού άκροατήριον.

παραιλόντας τον να τὰ παραδώσῃ στὴν ἀγαπημένη του, τὴν πριγκίπισσα τὴν Ρουάν.

Ἦταν ἡ ὥρα τρεῖς, ὅταν οἱ στρατιῶται τοῦ ἀποσπασματος ἔβρισαν τὰ δάμα τους ἐναντίον τοῦ δουκοῦ. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τους ἀξιοματικὸς κατέβασε τὸ σπαθὶ του καὶ μὴ ἠμφοροῦντᾶ ἀκούστηκε μῆσα στὴ νικητήρινη σιωπῇ.

Ὅλα εἶχαν τελειώσει πιά. Ὁ ν. ἀρδὸς καὶ ὠρατὸς δούξ ντ' Ἐγγυιαν ἦταν νεκρὸς. Στις 6 τοῦ προῦ, ὁ πρόεδρος τοῦ Στρατοδικείου Σαβαρὸ ἀνέφερε στὸν Πρώτο Ὑπουργὸ ὅτι ἡ διαταγὴ του ἔχουν ἐκτελεσθῆ...

Μετὰ δέκα ἀκριβῶς χρόνια, μὰ ἄλλη μεγάλη στρατιωτικὴ δίκη συντάραξε ὅλη τὴ Γαλλία, γιὰ ἰὸ κατηγορούμενος ἦταν ἕνας ἀπὸ τους μεγαλύτερους καὶ ἐνδοξότερους ἥρωες τῆς Ναπολεωνταίνης ἐπαιτίας : ὁ στρατάρχης Νεϊ, ὁ εγγονὸς τῶν γενναίων, ὅπως εἶχε ἀποκληθῆ.

Ὁ Ναπολεὼν, ὅπως εἶνε γνωστὸν, μετὰ τὴν κατὰστροφὴ τῆς στρατιῆς τοῦ Ρωσίου, εἶχε ἐξορισθῆ στὴν Ἑλβὰ. Μὰ ὁ ἄετος οὐκ ἔμορφεσε νὰ μείνῃ φυλακισμένος, κ' ἔνα καλὸ προῦ, περιστάσιμος ἀπὸ μερικοὺς γενναίους, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἑλβὰ καὶ ἀποβίβασκε στὸν κόλπο Ζουαν, ἀπ' ὅπου κατονομασε νὰ προελθῆ πρὸς τὸ Παρισι.

Ὁ Λουδοβίκος 18ος, ὁ ἄσπος τὸν ἔχε διασεθῆ στὸ θρόνον τῆς Γαλλίας, ἀποσείωνε ν' ἀντισταθῆ ν' ἀνεθεσε στὸν στρατάρχην Νεϊ, καλὸν συνεργάτη καὶ ἰσημοσύνην τοῦ Ναπολεόντος, καὶ χυσιῶν τὸν πρῶτον ἀνωφερότατον του. Ὁ Νεϊ, καθὼς τουλαχιστον λέει ἡ παράδοσις, τοῦ ὄρατῃκε τότε πὸς ὄχι μόνον ἂν χυσιῶν τὸν Ναπολεόντα, ἀλλὰ καὶ πὸς τὰ τοῦ τὸν πλαν στὸ Παρισι ἐμέσα ὅ ἔνα σὶδ φένοσ κινουθῆ. Ἀπὸ συνθήκην στὴς 9 Μαρτίου 1814, Μὰ στὴς 14 Μαρτίου κατὰπληρωτὸς ὁ λαὸς τοῦ Παρισι οὐκ ἠμυθῆ ὅτι ὁ στρατάρχης Νεϊ εἶχε διαβάσει στὰ στρατιωτικὰ του μὴ προσηρῆ, πὸς ἀρχῆς ἔτα :

« Ἀξιοματικὸι, ὑπεριανωτικὸι καὶ στρατιῶται, οἱ Βουρεῶντιν ἐξέπειαν ὀριστικὰ τοῦ θρόνου. Μονάχα στὸν Ἀυτοκράτορα Ναπολεόντα, τὸν κυριαρχὸ μας, ἀνήκει τὸ δικαίωμα νὰ βασιλευθῇ στὴν ὠραία μας χώρα... »

Καὶ ἡ ὁπία τελειοσε μὲ τὴν κραγιῇ :

« Ζήτω ὁ Ἀυτοκράτορ !... »

Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ, ὁ Νεϊ ἔθεσε τὸ στρατιωτικὸν του ἰπὸ τῆς διαταγῆς τοῦ Ναπολεόντος, ὁ ὅποιος συνέχισε τὴν θρηματικὴν προελθῆ τὸν πρὸς τὸ Παρισι, ἀναγκασθὸν τὸν βασιλέα Λουδοβίκου 18ου νὰ φύγη κειθὴν κειθὸς γιὰ τὸ Βέλγη.

Μὰ, αὐτὴ τὴ φροα, ἡ τύχη εἶχε ἐγκαταλείπει τὸν Ναπολεόντα, πὸς τὸν εὐνοῖαν ἄλλοτε. Ἀπὸς ἔμεινε Ἀυτοκράτορ 100 μόνον ἡμέρες, κινθῆκε στὸ Βατερλό κ' ἐξοριστῆκε στὴν Ἁγία Ἐλένη. Ὁ Λουδοβίκος 18ος ἔβανε γιὰ στὸ θρόνον κ' ἡ πρώτη του φροντίδα, γιὰ νὰ ἰκανοποιῆ τὸ πάθος του, ἦταν νὰ συλλάβῃ τὸν στρατάρχην Νεϊ καὶ νὰ τὸν παραπέμψῃ στὸ στρατιωτικὸν συμβούλιον, γιὰ νὰ τὸν δικάσῃ.

Στις 8 Νοεμβρίου 1815, ἐπέτειο τῆς ἄλλοσεως τοῦ Μαγδεμβούργου ἀπὸ τὸν Νεϊ, τὸ πολιτικὸν συμβούλιον συνήθε γιὰ νὰ τὸν δικάσῃ. Ὁ ἔνδοξος στρατάρχης παρουσιάστηκε ὁ αὐτὸ κινιέμενος μὲ γαλάσιο φράξο, χωρὶς κεντηματα, μὲ τῆς ἐπομιδῆς τοῦ βασιμοῦ του καὶ μὲ τὸ παράσημο τῆς Λεγεώνοσ τῆς Τιμῆς. Διαμαρτυρηθῆκε μὲ ὄδες τὸς δυνάμεις ὅτι ἦταν ἐνήμερος τῶν σχεδίων τοῦ Ναπολεόντος κ' ὅτι τὰ εἶχε νῆσιση. Ὁ, τι ἔκανε, τὸ ἔκανε γιὰ νὰ προελθῆ τὸν ἐμφίλιον σπαρταγι.

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς σινεδρίασις, τὸ πολιτικὸν συμβούλιον, τραχημῆν ἴσως, ἐπειθῆ ἤθερε πὸς περῆμεν ἀπ' αὐτὸ νὰ καταδικάσῃ ἕναν ἀπὸ τους μεγαλύτερους ἥρωες τῆς Γαλλικῆς ἱστορίας, διακινῆσε πὸς ἦταν ἀναρωδὸς νὰ δικάσῃ ἕναν ἐγγονὸν τῆς Γαλλίας καὶ παρῆλαμε τὸν Νεϊ στὴ Βουλὴ τῶν Πατρικίων, γιὰ νὰ τὸν δικάσῃ αὐτῇ.

Ἡ σινεδρίασις τῆς Βουλῆς τῶν Πατρικίων, πὸς εἶχε μεταβληθῆ σὲ Στρατοδικεῖον, ἔγινε, στὴς 23 Νοεμβρίου. Ὁ δημοσιὸς καθηγορος ἰπῆρε ἀδυσώπητος καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶπε :

« Ὁ Βροῦτος θυσίασε τὰ παιδιὰ του στὴν πατρίδα του. Ἡ Βουλὴ τῶν Πατρικίων θὰ θυσίασῃ τώρα τὸν ἐνδοξὸν στρατάρχην, ὁ ὅποιος ἐπρόθεσε ὄχι μόνον τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον ὅλῳσιν. »

Ἡ σινεδρίασις βάστηξε λέντε ὠρε. Στις ἔντεκα καὶ μισὴ τὴ νύχτα, ὁ πρόεδρος διαβάσε τὴν ἀπόφασι. Ἐπὶ τῆς ὁπίας ὁ εγγοναίος τῶν γενναίων, ὁ στρατάρχης Νεϊ, τοῦ ὁποίου λέντε παιδιὰ ἔχουν πέσει στὸ πῦρον τῆς τιμῆς, καταδικασθὸν εἶς θάνατον μετὰ στρατιωτικῆς καθάρισεως.

Ἔπὸ ὁ Λουδοβίκος 18ος εἶχε ἰκανοποιῆθῆ θυσάσοντας ἕνα μεγάλη φροα.

Ὁ κρητὴς τῶσων μαχῶν ἀκούσε τὴν

κατὰλῃ του ψῆχισμα καὶ φίλιος τὸ δικηφόρο του. Ζήτησε κατόπαν νὰ τὸν σεβῆרון νὰ φρά καὶ βλεπόντας ὅτι ὁ φύλαξ τὸν δίστασε νὰ τοῦ ἀφήσῃ ἕνα μαχαίρι μὲ κίττος κοφτερὴ λαβὴ, τὸν κιντάσε στὰ πόδια καὶ τὸν ὄρατῃσε :

— Νομῆις πὸς φοβῶμαι τὸ θάνατον ; ...

Κάτισε μετὰ τὸ φεργθῆ ἕνα ποῦρο καὶ ἔβῆλῃσε στὸ κρεβάτι του. Στις τρεῖς καὶ μισὴ τὸν ἐξήτησαν γιὰ νὰ τοῦ διαβάσιον τὴν ἀπόφασι. Καθὼς ὁ ἀξιοματικὸς τοῦ ἀκαρῆμοσος τους τίτλους του καὶ τ' ἀξιωματὰ του, ὁ Νεϊ τὸν δικάσε :

— Ἀφήσε τα αὐτὰ !... Ἀφήσε τα !... Πῆστε, Μιχαῖλ, Νεϊ, καὶ σὲ ἴλο μὰ χροῖτα χροῖμα !...

Ὅλη ἐκείνη τὴ νύχτα ἦταν ἤσμος καὶ γαλήνιος. Ὁ θάνατος, πὸς τῶσε φροεὶς τὸν ἔχε ἀντῆρῆσι στὰ πεδία τῶν μαχῶν, δὲν τὸν τρώεσε. Μὰ ὅταν στὴς ἔφορὰ τὸ προῦ, πῆραν τὴ γυναικῆ του καὶ τὰ παιδιὰ του γιὰ νὰ τὸν ἀποχαρηθῆσον, γιὰ πάντα, ἔπισασι σὲ δακρυα. Ἦσαν τὰ πρῶτα ἀκούρι τῆς ζωῆς του. Ὅταν ἂν δικάσι τοῦ ἔφυγαν, γύρισε πρὸς τὸς ἀξιοματικοὺς καὶ εἶπε :

— Καὶ τώρα κινεῖτε ὄσο πὸ γρήγορα μπορεῖτε !...

Ὅταν ἔβιασε στὸν τόπο τῆς ἐπεσεως, στήθηκε γαλήνια μπροστὰ τοῦ ἀποσπασμα. Μὰ ὅταν τοῦ πρότειναν νὰ τοῦ δέσιον τὰ μάτια, φωνάσε μ' ἀγανάκτησι :

— Ἀγνοεῖτε ὅτι εἰκοσῆπεντε χρόνια τώρα σινθῆσα ν' ἀντιπρὸς ὀφθα τῆς σφαῖρας καὶ τὰ ὄδουα !...

Ἔπειτα, ἀναστάντας τὴ γαλήνη του καὶ ὑψόνοντας τὸ χερί του πρὸς τὸν οὐρανὸ, ἐπρόθεσε :

— Διαμαρτυρῆσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Πατρίδος ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως πὸς μὴ καταδικάσε εἶς θάνατον. Θὰ προημῆσα νὰ πεθῶνον γιὰ τὴ χώρα μου, μὰ κ' ἐδὼ ἔχομα εἶνε πεδῖον τῆς τιμῆς ! Ζήτω ἡ Γαλλία !...

Ἦθελε νὰ μιλῆσῃ ἀκόμα, μὰ ἔβιασαν ἀκούσας τὸ πρόσταγμα :

— Ἐαὶ σκαπὸν !...

Ἐβγαλε τότε τὸ καπέλο του καὶ χυσιῶντας τὸ στήθος του στὸ μέρος τῆς καρδιάς, φώνασε :

— Στρατιῶται !... Χυσιῶτε ἐδὼ !...

Ἔτο μῆτις στὴν ἀθανάσια ἡ πρῶτη βαρλολοπῆς, ὁ ὅποιος πέθανε σὲ ἡλικία σαραντῆσῆ ἔντος, στρατάρχης, πριγκῆρη καὶ πατριῶς τῆς Γαλλίας, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἀνάμα ἠψόνετα σῆμερα κοντὰ στὴ λεοφόρο Πάο-Ρουαγιά, στὸ ἔλα μῆρος ἔπου τουφεκίστηκε κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 18ου.

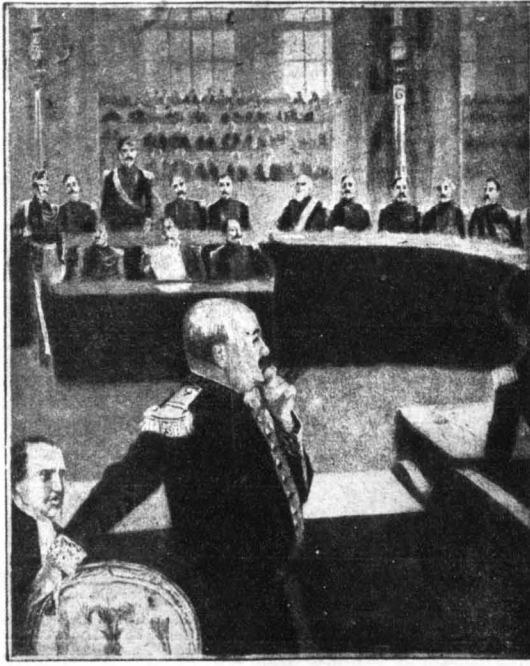
Ἡ τρίτη μεγάλη στρατιωτικὴ δίκη καὶ περισσότερο πλησιέστερή μας, εἶνε τοῦ Γαλλοῦ στρατάρχου Μπιαζίν, ὁ ὅποιος, κατὰ τὸν Γαλλογεμῆμον ἀπὸ μὸν τοῦ 1870 παρεδόθη μαζί μὲ ὅλη τὴ στρατιὰ του στοὺς Γερμανοὺς.

Ἡ δίκη ἄρχισε στὴς 6 Ὀκτωβρίου 1873, στὸ ἀνάκτορον Τριανόν, καὶ βάστηξε περισσότερον ἀπὸ δύο ἡμέρες.

Στὴν ἀρχὴ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἐκαστηρίου δάβασε τὸ στρατιωτικὸν μητρώον τοῦ κατηγορουμένου, πὸς ἦταν ἀπὸ τὰ πὸ λαϊκῶν πὸς μὴ ἦταν νὰ ὑπάρξουν. Εἶχε κατασταθῆ ὄς στρατιῶτης στὴς 23 Μαρτίου 1831, σὲ ἡλικία ἑκοσι χρόνων, καὶ στὴς 5 Σεπτεμβρίου 1864 εἶχε γίνε στρατάρχης τῆς Γαλλίας. Ὑπῆρθεσ ἡλιαθὴ 2 χρόνια ὄς στρατιῶτης καὶ ὑπεξιοματικὸς, 10 χρόνια ὄς κατώτερος ἀξιοματικὸς, 10 χρόνια ὄς ἀνώτερος ἀξιοματικὸς, 11 1/2 χρόνια ὄς στρατηγὸς καὶ 8 χρόνια ὄς στρατάρχης τῆς Γαλλίας. Ὑπῆρθεσ ἡλιαθὴ 42 1/2 χρόνια, ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ 35 τὰ πέρασε σὲ πολέμους καὶ ἔλαβε μῆρος σὲ 67 ἐκστρατεῖς.

Ἐνα ῥίγος ὄκετον ἀέτρεψε τὸ ἀκαρῆμοσ, ὅταν ἀκούσε αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς. Μὰ ἡ πρώτη αὐτῆ ἐντύπωσις ἔσθησε, ὅταν ἀκούσαν τὴν ἐναντίον του κατηγορία : Ὁ στρατάρχης εἶχε παραδοθῆ στὸ Μῆξ στοὺς Γερμανοὺς, μὲ 170.000 στρατιῶτες, τους καλύτερους τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, παραδίδοντας συγχρόνως στὸν ἐχθρὸ 53 σιμαῖες, 1665 βαρεῖα κανόνια, 8922 κλλῆβαντες τηλεβόλων, 3.239.225 ὀβιδες, 419.825 κλλῆ πυρτίδος, 13.288.096 φουίγγα καὶ 123.125 ὄπλα ἔκταρα.

Ὁ στρατάρχης ἀκούσε σιωπῆλὸς τὸ ἀκαρῆμοσ. Κατόπαν ἄρχισε ἡ ἐξέτασι τῶν πορτύρων. Καὶ τότε ἀπεδείχθη ἡ τραγικὴ ἀλήθεια, ὅ ἂν ὁ κατηγορούμενος δὲν πέδουσε καὶ δὲν πούλησε τὴν πατρίδα.

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ ΜΠΙΑΖΙΝ

Ὁ στρατάρχης Μπιαζίν ἀκούει σιωπῆλὸς τῆς καταθέσεως τῶν ὀρισταμένων τοῦ ἀξιοματικῶν, ὁ ὅποιος ἀφηνεύονται πὸς παρέδωσε τὴν ἔξ 170.000 ἀνδρῶν στρατιῶν τοῦ στοῦς Γερμανοὺς